

Jákup Mikkelsen
Bill Justinussen
Jenis av Rana
Joen Magnus Rasmussen
Bárður Nielsen
Magnus Rasmussen
Jacob Vestergaard
Elsebeth Mercedes Gunnleygsdóttur
Bjørn Kalsø
Jógvan á Lakjuni
Jógvan Skorheim
løgtingsmenn

Løgtingsmál nr. 1/2018: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um fast samband um Leirvíksfjørð (Tunlar norður um Fjall)

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um fast samband um Leirvíksfjørð (Tunlar norður um Fjall)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 33 frá 26. mars 2002 um fast samband um Leirvíksfjørð, seinast broytt við løgtingslóg nr. 7 frá 27. februar 2006, verða gjørðar hesar broytingar:

1. Í § 1 verða sum stk. 4 og 5 sett:
“*Stk. 4.* P/F Norðoyatunnilin fær rætt til at fyrireika og forprojektera vega- og tunnilsgerð millum Klaksvík og Árnafjørð og millum Árnafjørð og Norðtoftir – tilsamans nevnt norður um Fjall.
Stk. 5. Landsverk skal undir ábyrgd mótvegis landsstýrismanninum góðkenna fyrireikingarnar og forprojekteringsarbeiðið, nevnt í stk. 4.”

2. Í § 2 verður sum stk. 3 sett:

“*Stk. 3.* Landsstýrismanninum er heimilað uttan viðurlag at avhenda til felagið tað verklagsarbeiði, allar forkanningar og annað tilfar, ið Landsverk hevur framleitt í sambandi við hesar verkætlanirnar og aðrar. Slík avhending hevur ikki skattligar avleiðingar við sær fyri felagið.”

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd. Samstundis fer úr gildi løgtingslóg nr. 58 frá 25. mai 2009.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

Endamálið við lógaruppskotinum er skjótt at dagføra sambandið “norður um Fjall” fyri

- At bóta um trygdina
- At gera tað høgligt hjá ferðandi í Norðoyggjum
- At menna økið “norðan fyri Fjall” vinnuliga

Verandi støða

Tunlarnir “norður um Fjall” eru einsporaðir og trongir. Størri akfør hava trupult við ella sleppa als ikki gjøgnum teir. Hetta hevur við sær, at talan er um eina vandamikla farleið, har ferðsluproppar ofta eru í tunlunum, og darvar hetta pendling, ferðavinnuni og vinnu sum heild. Í heila tikið er hetta vánaliga og vandamikla sambandið ein stórir meinbogi fyri trivnaðin og menningina av bygdunum “norðan fyri Fjall”.

So leingi talan er um einsporaðar tunlar, er hetta ein “high risk” farleið. Uttan mun til hvørjar trygdarskipanir settar verða í verk, so kunnu stórar vanlukkur henda – vanlukkur sum høvdu havt avmarkaðan skaða, vóru tvær breytir. Búplássini “norðan fyri Fjall” eru partvíst avbyrgd av tí, at einasta samband við restina av landinum er gjøgnum 50-ára gamlar, trongar og ótíðarhóskandi tunlar. Vinnuliga virksemið í hesum partinum av landinum er týðandi, serliga tí, at her eru millum bestu aliøkini í landinum.

Nýggir tunlar eru á íløguaetlan landsstýrisins, men norðoyingar meta, at støðan nú er so akut, at verkætlanin má í gongd beinanvegin og kann ikki bíða eftir, at pláss kann finnast innan fyri íløgukarmar landsins.

Ført verður ofta fram, at virksemið í landinum er nógv í lötuni, og at vandi tí kann vera fyri, at búskapurin gerst ov heitur. Í slíkum tíðum kann vera neyðugt at tálma virksemið. Íløgur við høgari lönarkvotu hita búskapin meira enn íløgur, ið hava lága lönarkvotu. Mett verður ikki, at fjallatunlar hava høga lönarkvotu, av tí at stórir partur av verkætlanini verður gjørdur við maskinum.

At beina burtur fløskuhálsar – sum tunlarnir eru – er við til at tálma móguliga ovurhiting.

Sambært langtíðar löguaetlanini hjá landinum verður fyrst farið undir nýggjar tunlar “norður um Fjall” um umleið 4 ár, og tað tekur nøkur ár, áðrenn koyrandi verður. Uppskotsstillarnir meta ikki, at tað er ráðiligt at bíða so leingi við hesi verkætlan.

Tað er trupult at framskunda gjøldini frá landskassanum til hesa ætlan, tí langtíðarætlanin skal haldast.

Hvat er at gera

Tá landið ger sínar verkætlanir, verður peningurin játtaður samstundis, sum íløgur verður framd. Játtanin á fíggarlógini og fremjan av íløguni fylgjast. Fremur landið sínar íløgur gjøgnum alment partafelag, nýtast játtan og íløgur ikki at fylgjast. Nevnast kann, at Norðoyatunnilin fekk sína fyrstu almennu peningajáttan í 2002 og seinasta játtanin varð veitt í 2009. Tunnilin varð tikin í nýtslu í 2006. Játtanin røkk sostatt yvir 8 ár, meðan arbeiðið at gera tunnilin tók 2,5 ár.

Verður fíggingin av tunlunum “norður um Fjall” lutvíst knýtt at Norðoyatunlinum, kann almenna játtanin fevna yvir fleiri ár og nýtist tískil ikki at spreingja fíggjarkarmin. Hetta

krevur, at verklagslógin fyri P/F Norðoyatunnilin verður broytt, tí felagið hevur sambært lógini eina bundna uppgávu at byggja og reka Norðoyatunnilin.

Norðoyatunnilin er um at vera útgoldin, og sambært fíggarætlan felagsins hevur felagið eitt EBIDTA uppá umleið 10 mió kr. Rentustøðið er lágt í dag, og tunnilin hevur eitt stórt frívirði og harvið pantivirði. Væntandi kann felagið fáa byggilán til uml. 2% p.a.

Um Norðoyatunnilin stendur sum byggiharri fyri tunlarnar “norður um Fjall”, kann arbeiðið byrja uttan stórvegis drál.

Ætlanin

Uppskotsstillararnir hava tí í hyggju at framskunda hesa verkætlan á annan hátt. Nýggir tunlar “norður um Fjall” er ein ”leingjan” av Norðoyatunlinum. Tí skjóta vit upp at broyta lógina fyri Norðoyatunnilin, so tunnilsfelagið fær heimild, saman við Landsverki, at brúka pening hjá partafelagnum til at fyrireika nýggja farleið “norður um Fjall”.

Fyribils er talan um at fyrireika og forprojektera – undir hesum at gera uppskot til linjuføringar –soleiðis at hetta kann vera grundarlag fyri kostnaðarmeting og endaligari projektering v.m.

Tá úrslitið av hesum fyriliggur, er ætlanin at koma við endaligum uppskoti til Løgtingið. Við endaliga uppskotinum hava uppskotsstillararnir í hyggju at fáa broytt verklagslógina fyri P/F Norðoyatunnilin soleiðis, at tunnilsfelagið fær heimild at byggja fjallatunlarnar við tilhoyrandi vegagerð.

Fíggingin verður hugsað soleiðis:

- At partapeningur felagsins verður hækkaður sum framtíðargjöld, ið verða goldin í samsvari við langtíðar løguætlan landsins
- At P/F Norðoyatunnilin tekur byggilán
- At verandi tunnilsgjald heldur áfram til at fígga rakstur og fíggararkostnað av lánnum

Á hendan hátt kann tunnilsgerðin framskundast eini 3-4 ár.

Hjálagt er sum dømi ein cash-flow ætlan árinum 2018 – 2025, har

- Íløgna ætlast at verða 360 mió kr.
- Gjaldið pr. akfar í Norðoyatunlinum í miðal er 34 kr.
- Partapeningurin verður hækkaður við 70 mió. kr. hvørt ár árinum 2021-2024
- Ferðsluøkingin er 3% um árið
- Rentan er 2% p.a.

Kapittul 2. Avleiðingar av uppskotinum

1. Fíggarligar avleiðingar

A. Fyri landið

Fyri landið er avleiðingin, at gjaldningarnar til samlaðu verkætlanina fella í smærri bitum.

B. Fyri kommunurnar

Uppskotið hevur ikki nakrar serligar avleiðingar fyri kommunurnar.

C. Fyri vinnuna

Uppskotið hevur týðandi og positivar avleiðingar fyri framleiðsluvinnuna og serliga tí, at íløggar við hesi loysnini kann framskunda.

Uppskotið fær eisini týðandi positivar avleiðingar fyri aðra vinnu sum t.d. ferðavinnuna, sum í stóran mun velur økið frá í dag, av tí at ferðavinnan ikki metir tað ráðiligt at senda ferðafólk gjøgnum hesar tunlar. Størri bussar sleppa heldur ikki gjøgnum núverandi tunlar.

D. Fyri ávís øki í landinum

Hendan í lógan fer at hava stórar og positivar avleiðingar, tá tað snýr seg um trygd, trivnað og vinnuliga virksemið serliga fyri økini “norðan fyri Fjall”, men eisini fyri Klaksvík.

2. Umsitingarligar avleiðingar

Uppskotið hevur ikki stórvegis umsitingarligar avleiðingar.

3. Umhvørvisavleiðingar

Uppskotið hevur ikki serligar umhvørvisligar avleiðingar við sær samanborið við verandi leið.

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1:

§ 1, stk. 4. Her verður rætturin hjá P/F Norðoyatunlinum (skrá.nr. 3298/2002) at fyrireika og forprojektera vega- og tunnilsgerð millum Klaksvík og Árnafjørð og millum Árnafjørð og Norðtoftir – tilsamans nevnt “norður um Fjall”- staðfestur. Sjálv skipanin av partafelagnum er í løgtingslóg nr. 168 frá 21. desember 2001 um stovnan av partafelagi at gera fast samband um Leirvíksfjørð.

§ 1, stk. 5. Hóast tað almenna eigur allan partapeningin í felagnum, og tað tí kann roknast við, at tann nevnd, sum landsstýrismaðurin velur, kannar partaeigaran, verður tað mett at vera neyðugt, at landsstýrismaðurin góðkennir fyrireikingina og forprojekteringina, m.a. fyri at tryggja sær, at teir normar og standardar, ið eru galdandi á økinum, verða yvirhildnir.

Aftan á hvørja fasu í fyrireikingunum og forprojekteringini letur partafelagið Landsverk tilfarið til viðmerkingar og skal har afturat vegna landsstýrismannin góðkenna endaliga forprojektið.

Til § 1, nr. 2:

§ 2, stk. 3. Her verður staðfest, at felagið kostnaðarfrítt fær tað tilfar, sum Landsverk hevur framleitt í sambandi við verkætlanirnar, uttan at hetta fær skattligar avleiðingar fyri felagið. Heimildin fevnir eisini um tilfar, sum Landsverk hevur framleitt til aðrar líknandi verkætlanir.

Felagið kann eisini keypa forkanningar og annað tilfar, ið privat feløg hava framleitt ella eiga, og sum viðkoma verkætlanunum.

Til § 2:

Løgtingslógin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd. Samstundis fer úr gildi løgtingslóg nr. 58 frá 25. mai 2009 um tunlar norður um Fjall við tilhoyrandi vegum.

Á Løgtingi, 2. august 2018

Jákup Mikkelsen

Bill Justinussen

Elsebeth Mercedis Gunnleygsdóttur

Joen Magnus Rasmussen

Bárður Nielsen

Magnus Rasmussen

Jacob Vestergaard

Jenis av Rana

Bjørn Kalsø

Jógvan á Lakjuni

Jógvan Skorheim

Fylgiskjøl:

Fylgiskjal 1: Estimering – Tunlar “norður um Fjall”.